

Temat: Podbój Europy przez Hitlera i Stalina

Cele lekcji

1. Uczeń zna:

- określa czas wydarzeń: lata 1939–1940 – wojna zimowa, kwiecień 1940 r. – atak Niemiec na Danię i Norwegię, maj – czerwiec 1940 r. – pokonanie Holandii, Belgii i Francji przez III Rzeszę, lipiec – październik 1940 r. – bitwa o Anglię; kwiecień 1941 r. – zajęcie Jugosławii i Grecji przez wojska niemieckie,
- zna kierunki agresji Niemiec i ZSRS

2. Uczeń potrafi:

- omawia rolę postaci: Józefa Stalina, Adolfa Hitlera, Vidkuna Quislinga, Winstona Churchilla, Philippe'a Pétaina, Charlesa de Gaulle'a,
- przedstawia główne etapy ekspansji ZSRS w latach 1939–1940,
- wymienia skutki wojny zimowej dla Związku Sowieckiego i Finlandii,
- omawia przyczyny, przebieg i skutki ataku III Rzeszy na Skandynawię i Europę Zachodnią
- określa skutki klęski Francji dla sytuacji państw walczących przeciw Hitlerowi
- opisuje przebieg bitwy o Anglię oraz jej skutki dla dalszego przebiegu II wojny światowej
- wyjaśnia okoliczności opanowania Bałkanów przez III Rzeszę
- wskazuje na mapie główne kierunki ekspansji Hitlera i Stalina w latach 1939–1941
- analizuje i interpretuje teksty źródłowe oraz krytycznie ocenia ich wiarygodność

3. Uczeń rozumie

- poprawnie posługuje się terminami: wojna zimowa, linia Maginota, alianci, marionetkowe państwo, kolaboracja, bitwa o Anglię, RAF,
- motywy podjęcia działań wojennych
- wkład Polaków w działania wojenne na poszczególnych frontach II wojny światowej

Metody:

- elementy wykładu,
- praca z mapą,
- praca z tekstem źródłowym.
- Burza mózgów
- Symulacja

Formy pracy:

Indywidualna, grupowa, zbiorowa

Przebieg lekcji:

Faza wprowadzająca

1. Czynności organizacyjno - porządkowe: sprawdzenie obecności, podanie tematu lekcji.
2. Wprowadzenie – uczniowie przypominają, w jakich okolicznościach doszło do wybuchu II wojny światowej. Podają jej datę. Określają stanowisko państw europejskich wobec agresji na Polskę (pojęcie „dziwna wojna?”)

3. Podanie celów lekcji – „ma co będę zwracać uwagę”(podręcznik, str. 15)

Faza realizacyjna

1. Praca z mapą + symulacja – uczniowie wcielają się w dowódcę wojsk niemieckich i opracowują kolejno działania wojenne. Określają, w jakim kierunku według nich powinny uderzyć wojska niemieckie i uzasadniają ten wybór – uczniowie na mapie (tablica interaktywna) umieszczają swoje propozycje, umieszczają na mapie strzałkami kierunki ataku i ewentualne kierunki obrony
2. Praca w grupach – uczniowie zostają podzieleni na 5 grup. W grupach tych wykonują zadanie (czas 10 minut) i przygotowują materiał prezentacyjny dla pozostałych uczniów

Gr. 1 : Wojna zimowa: ukierunkowanie: na podstawie tekstu z podręcznika (str. 15) określ przyczyny, przebieg i skutki wojny zimowej. Na podstawie ilustracji (kadry z wojny zimowej) określenie warunków walk podczas wojny zimowej

Gr. 2. Atak III Rzeszy na kraje skandynawskie: ukierunkowanie: na podstawie tekstu z podręcznika (str. 16-17) określ przyczyny, przebieg i skutki ataku III Rzeszy na Danię i Norwegię. Na podstawie planu (Bitwa o Narwik) wyjaśnia znaczenie tej bitwy dla dalszych działań wojennych

Gr. 3. Atak III Rzeszy na Belgię, Holandię i Francję: ukierunkowanie: na podstawie tekstu z podręcznika (str. 18-19) określ najważniejsze informacje dotyczące przyczyn, przebiegu i skutków ataku Hitlera na Belgię, Holandię i Francję. Na podstawie tekstu źródłowego (Rozejm w Compiègne) określa postanowienia rozejmu.

Gr. 4. Bitwa o Anglię: ukierunkowanie: na podstawie testu z podręcznika (str. 18-19) określ przyczyny, przebieg i skutki bitwy o Anglię. Na podstawie tekstu źródłowego (cele ataku wojsk niemieckich) określa cele ataku i uzasadnia, dlaczego wybrano właśnie te cele

Gr. 5. Wojna na Bałkanach: ukierunkowanie: na podstawie tekstu z podręcznika (str. 19) określ przyczyny, przebieg i skutki wojny na Bałkanach. Na podstawie mapy (wojna na Bałkanach) określa etapy walk na froncie

3. Uczniowie poszczególnych grup prezentują zebrane informacje, zaznaczają kierunki działań wojennych na mapie (interaktywna mapa). Prezentacja każdej grupy zakończona jest projekcją filmiku podsumowującą działania wojenne w omawianym regionie
 - Gr. 1. Fragment filmu: Ogień i lód. Fińsko - radziecka wojna domowa
 - Gr. 2. Fragment filmu: Bitwa o Narwik
 - Gr. 3. Fragment filmu Bitwa o Francję
 - Gr. 4. Fragment filmu Dywizjon 303 (produkcja polska i brytyjska – w celu porównania)
 - Gr. 5. Fragment filmu Wojna na Bałkanach. Korzenie wojny
4. Przedstawienie na mapie interaktywnej teatru działań wojennych (z zajęciem poszczególnych państw europejskich – stworzenie mapy podbojów Hitlera (zajęte państwa zaznaczone swastyką, podana data podboju)
5. Rozmowa nauczająca – ocena wydarzeń, omówienie roli Polaków w działaniach na froncie II wojny światowej

Zadanie domowe: Zastanów się nad sensem wypowiedzi Winstona Churchilla „Jeszcze nigdy tak wielu nie zawdzięczało tak wiele tak nielicznym”